ATTİLÂ İLHAN

seçilmiş şiirler

"bir avuç kıvılcım!.."

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

TÜRK EDEBİYATI

ATTÎLÂ İLHAN

"BİR AVUÇ KIVILCIM!..

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2003

I. BASKI EYLÜL ZOO3, İSTANBUL

II. BASKI ARALIK ZOOĞ, İSTANBUL

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

"bir avuç kıvılcım!.."

ATTİLÂ İLHAN

Seçilmiş Şiirler

İçindekiler

kemal'in genç 'neferleri'ne bir avuç kıvılcım 9

elde var hüzün...

duvar *(duvar)* 13
cinayet saati *(sisler bulvarı)* 16
başka yerde olmak *(sisler bulvarı)* 18
geç kalmış ölü *(ben sana mecburum)* 21
beni kir kere dövdüler *(belâ çiçeği)* 24
40 karanlığı *(tutuklunun günlüğü)* 26
ki *(böyle bir sevmek)* 28
o kızlar ki 29
o gözler ki 30
o yazlar ki 31
o sözler ki 32
elimden gelen bu *(yasak sevişmek)* 33
sana ne yaptılar *(böyle bir sevmek)* 34
yağmurda sis düdükleri *(elde var büzün)* 37
elde var hüzün *(elde var büzün)* 38
ağır kan kaybı *(korkunun krallığı)* 39
sonra o güller *(kimi sevsem sensin)* 41

neydi o bir zamanlar...

sisler bulvarı *(sisler bulvarı)* 47
yağmur kaçağı *(yağmur kaçağı)* 51
üçüncü şahsın şiiri *(yağmur kaçağı)* 52
gece buluşması *(ben sana mecburum)* 54
yasak sevişmek *(yasak sevişmek)* 55
müjgân'a aşk şarkıları *(yasak sevişmek)* 57
böyle bir sevmek *(böyle bir sevmek)* 61
ah kızlar ulan kızlar balladı *(ayrılık sevdâya dâhil)* 63
ayrılık sevdaya dâhil *(ayrılık sevdâya dâhil)* 64
saklı sevda *(kimi sevsem sensin)* 70
kimi sevsem, sensin... *(kimi sevsem sensin)* 72
neydi o bir zamanlar *(kimi sevsem sensin)* 73

mehmed sıradağları

türkiye *(duvar)*.....77
mustafa kemal *(sisler bulvarı)*.....79
barakmuslu mezarlığı *(sisler bulvarı)*.....82
"hürriyet ve istiklâl benim karakterimdir"
(ben sana mecburum).....86
ç koçaklaması *(yasak sevişmek)*.....95
osmanlı kasidesi *(yasak sevişmek)*.....98
mehmed sıradağları *(yasak sevişmek)*.....101
mahûr *(tutuklunun günlüğü)*.....103
sultan-ı yegâh *(tutuklunun günlüğü)*.....104
an gelir *(elde var hüzün)*.....105
şeyh bedreddin-i simavî'ye gazel *(korkunun krallığı)*.....107
ferda *(belâ çiçeği)*.....109

"... boynuna o yeşil fuları sarma çocuk
gece trenlerine binme
kaybolursun

sokaklarda mızıka çalma çocuk
vurulursun..."

(ben sana mecburum)

kemal'in
genç 'neferleri'ne
bir avuç kıvılcım...

... ben doğduğumda (haziran 1341/1925), 'cumhuriyet' henüz bir buçuk yaşında imiş; yâni 'ihtilâl'in yakın sonrası, 'inkılâb'ın ortası: ilkokulun ilk yıllarında, ne hafta tatili değişmişti, ne soyadı kanunu çıkmıştı; 'tanzimat'ın yozlaşmasından, cumhuriyet'in 'ulusallaşması'na henüz geçiyorduk; kendinden ve geleceğinden emin, 'tam bağımsız' bir nesil! dünya ve sanat idrâkimiz, başka türlü olamazdı ki! 'beş büyük hececi'nin en âşık şairi faruk nafiz bey bile, Osmanlı'nın hükümetini 'ağalar hükümeti' diye yermemiş midir? başka bir şiirinde ise, 'nurtopu ihtilâller'den bahsediyordu...

atatürk 'parantezi', asla unutamayacağımız bir rüya gibi geçti: halk egemenliğine dayalı, lâik ve demokratik, ulusal devletçilik; enflasyonsuz, dış borçsuz, rekor düzeyinde ekonomik büyüme; 'on yılda, her yaştan yaratılmış, onbeş milyon genç'!., onlardan birisi de, benim: anadolu ihtilâli'nin ve inkılâbı'nın, bilincine ulaşacağım sırada, gâzi'nin 'ufûlünü' yaşayıp, sonra '40 karanlığı'nda kaybolan, şiire meraklı çocuk! Buna, bizim kuşağın ilk gençliği demek olan, II. dünya savaşı'nı eklerseniz; en içli sevda şiirlerimizde bile, hissedilen o sulfato acılığını; o hüzünlü, ama daima geleceğinden emin, 'toplumsal ulusallığımızı' anlarsınız, çünkü 'biçimci alafrangalık', 'teceddüt edebiyatı'na - yâni tanzimat'a dönmek demekti, o ise 'batmak'!

hayır, batmadık! elbette, batmayacağız: epeydir, 'değişim' örtüsü altında, 'teceddüt' prova ediliyor; yâni tan-

zimat'tan sevres anlaşması'na uzanan süreç! dağ taş, kemal'in 'genç neferleri' ile dolu iken, böyle bir şey ne mümkün? anadolu ihtilâli'nin yüreğinden kopmuş, şu bir avuç kıvılcım, işte bu yüzden onlara sunuluyor: üstelik çelik gibi pırıltılı, kuva-yı milliye mavisi!

attilâ ilhan
kanlıca (istanbul)
ağustos, 2003

elde var hüzün.

bir âh ile bu âlemi viran ederim

nef'î

duvar

bu şiir ikinci dünya savaşı içinde kahredilen bütün dünya duvarları için yazılmıştır.

ben bir duvarım hiç güneş görmedim
sen hiç güneş görmemiş bir başka duvar
yüzümüz benek benek tahtakurusundan
ve sinemiz baştan başa ak üstünde karalar
- kelepçeden kahroldu kahroldu bileklerim
- sıyrılıp çıktım artık ölüm korkusundan
- dilim dilim sırtımdaki yaralar
ben demirbaşım sığır siniriyle dayak yedim
biz de duvarız dinleyen duyan düşünen duvarlar
bizim kucağımız terk edilmiş bir yatak gibi kirli soğuk
ve bizim kucağımızda kasırgalı insanlar

yüzündeki deniz parlaklığıyla durur hatıramızda
o çocuk yumruklu dev o dev yumruklu çocuk
o zaman mayıstı yağmurlar başımızda
bir cumartesi akşamı girdi kapımızdan
gözlerinde kıpkızıl diken diken öfkesi
adeta birdenbire aydınlandı zindan
onu böyle görünce nasıl da korkmuştuk
sapından fırlamış bir balta gibi çehresi
ve omuzlarında delikanlı gölgesi

o zaman mayıstı yağmurlar başımızda
o sırtüstü yatağında yatardı
sımsıcak gözleri şimdi bile aklımdadır
bir sana bakardı bir bana bakardı
dışarda tabiat mevsimin en çıngıraklı ayındadır
toprak ana bütün zincirlerinden çözülmüş
sabahlar akşamüstleri manolya gibi parlak
tarlaların yüzü gülmüş
işte her akşam geçtiği denize çıkan sokak
ah işte annesi annesi sevgilisi

işte biz dinleyen duyan düşünen duvarlar
işte o çocuk yumruklu dev o dev yumruklu çocuk

dışarda tabiat mevsimin en çıngıraklı ayındadır
bizim kucağımız terk edilmiş bir yatak gibi kirli soğuk
o birkaç defa kartal gibi gitti kartal gibi döndü
çığlıklarını değil kırbaç sesini duyduk
biz duvarız neyleyelim gözlerimiz ağlamayı bilmez
onu bir gece sabaha karşı büsbütün götürdüler
kendi gitti ismi kaldı yadigâr bağrımızda
o zaman mayıstı yağmurlar başımızda

ya biz idam duvarıyız karşımızda çok insan öldürdüler
onlar hep döküldü biz hep ayakta kaldık
temelimiz kanla beslendi ama nedense uzamadık
öyle bakmayın bu yaralar şerefli yara değil

getirirler vururlar biz öyle dururuz
yağmurlar gözyaşı bulutlar mendil
elimizden ne geldi de yapmadık
ah öyle bakmayın utanırız kahroluruz

onlar hep döküldü biz hep ayakta kaldık
bir mayıs sabahı toprak rezil gök rezil
yıldızlar küfür gibi yüzümüze tükürür gibi
şafak sancılarıyla iki büklümdü ufuk
ve simsiyah çamur gibi bir manga ortasında
siyaset meydanına geldi dev yumruklu çocuk
bulutlar eğilip alnının terini sildiler
ve mermiler birdenbire ölümü getirdiler

o düştü biz yine ayakta kaldık
halbuki ne kadar ne kadar yorgunuz
öyle bakmayın bu yaralar şerefli yara değil
ah öyle bakmayın utanırız kahroluruz

cinayet saati

haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
dört bıçak çekip vurdular dört kişi
yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşı
maktulün on beş yıllık arkadaşı
üçü kamarot öteki aşçıbaşı
dört bıçak çekip vurdular dört kişi

cinayeti kör bir kayıkçı gördü
ben gördüm kulaklarım gördü
vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü
hiçbiriniz orada yoktunuz

demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
on üç damla gözyaşını saydım
allahına kitabına sövüp saydım
şafak nabız gibi atıyordu
sarhoştum kasımpaşa'daydım
hiçbiriniz orada yoktunuz

haliç'te bir vapuru vurdular dört kiş
polis katilleri arıyordu
deli cafer ismail tayftır ve şaşı
üzerime yüklediler bu işi
sarhoştum kasımpaşa'daydım
vapuru onlar vurdu ben vurmadım
cinayeti kör bir kayıkçı gördü

ben vursam kendimi vuracaktım

başka yerde olmak

on iki sıfır beş'te izmir'de bir yıldız kaydı
imbat durmuştu kan ter içindeydim
akdeniz'in elindeydim söz temsili
ışıklı bir teşbih karşıyaka'ydı
istanbul deyip mendebur sisli
bir deniz kahvesinde içiyordum
istanbul soluk yeşil bir tramvaydı
Sultanahmet demişti inliyordu
on iki sıfır beş'te izmir'deydim allahım
şiir deniz gibi kımıldıyordu

on iki on beş'te istanbul'a dağılmıştım
hilâl gibi bir kızcağız beşiktaş'ta
rüyasını dokuyordu ondan bıkmıştım
çiğ mürekkep ve aseton kokuyordu
Sarıyer'de balıkçılar denizi çekiyordu
deniz büyük büyük içini çekiyordu
on iki on beş'te bir kadeh cin parlatmıştım
kadehimi kırmıştım elim ayağım telâşta
vezüv içime çökmüştü şaşırmıştım
napoli'de gözlerim güneş diye doğmuştu
on iki on beş'te istanbul'da allahım
gökyüzü birdenbire buz gibi soğumuştu

on iki otuz beş'te napoli garı'nda bir tren
çırpınıyordu aşağılık bir gemici barında
ben burnumu şaraba sokmuştum
katiyyen sarhoştum kirpiklerim yanıyordu
santa-lucia civarında bir karanlık
bir iştahsız orospu bulmuştum bilmem ned
uyuyup uyuyup uyanıyordu
on iki otuz beş'te napoli garı'nda ben
utanmasam bilet parası dilenecektim
paris diye ölecektim uzaktan
notre-dame'ın çığlıklarını dinliyordum
kalbim köpürmüştü anlıyordum
on iki otuz beş'te napoli'de allahım
uyuyamıyordum uyuyamıyordum

on iki elli beş'te paris'te kan çıktı
içimdeki bozgun büyüyordu herkeste
bir telâş vardı herkes acıkmıştı
önüne gelen bir sual soruyordu
ben daima bir sual soruyordum
afrika bulut gibi üstüme yürüyordu
on iki elli beş'te sen uyandığın zaman
ben paris'teydim gare du l'est'de
yoksul bir oteldeydim kahrımdan
seni terketmiştim hırsımdan
kendimi içkiye vermiştim mektuplarını
yakıp yırtınıştım bütün mektuplarını
bana yazdıklarını yazmadıklarını
on iki elli beş'te içimde isyan çıktı
paris çıldırmıştı ben çıldırmıştım
artık öteki ömrümü yaşayacaktım

geç kalmış ölü

korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum
önce turgut arkasından ömer haybo
daha sonra varujan sonra nureddin
sonra ben değilsem demokrat toni
sonra o değilse mutlaka benim
kendimi hazırladım biliyorum

aysel'in gölgesine saklandım
hep susamışım su içiyorum
geceler bitmiyor neden bitmiyor
uykumun arasında bekliyorum
aysel bütün gece gözünü kırpmıyor
el yordamıyla yokluyorum
kapıları karanlığa açılmış
avcımda diken diken şiirlerim

korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

içki içsem ağzımda cam kırıkları
denize girsem sıra sıra boğulmuşlar
binmeyi kurduğum gemiler batıyor
önünden geçtiklerim beni görmüyorlar
yanlışım mı var yoksa geciktim mi
nureddin'den sonra bu ilk sonbahar
ömer haybo'nun kanı daha kurumadı
demokrat toni portakal satıyor
korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

o ara belki aysel dışarda olacak
bir kesik olacak dilimin ucunda
camlarda bütün bulutlar delirmiş
yağmur çocukları çırılçıplak
on altı ekim cuma yirmi kırk dokuz
paris-inter haberlerini vermiş
bir telgraf alacağım işte son
korkacak bir şey yok hesap tamam
dediğim gibi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

ben çıktıktan sonra telefon

beni bir kere dövdüler

beni bir kere dövdüler çok gözlüklüydüm
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
geceleyin dövdüler dişlerimi tükürdüm

emirgân'la aramız çok eskiden beri yok
niye ölmedim diye bana bozuluyor
ötekiler şurda burda azar azar gördüğüm
çakıdan bozma itler sustalı birileri
fakat çok fena dövdüler size ne söylüyorum
bir vakit omzum tutmadı dişlerimi tükürdüm

boşyerlerime vurdular yumrukları duruyor
gecenin bir saatinde gizlice sustum
bir böcek yürüyordu boynumdan içeri
burnum mu kanıyordu ağlıyor muydum
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
ayıran eden çıkmadı susadım su veren yok
kavgalı olmasaydık belki seni düşünürdüm
çocuk sıcaklığına sığınıp uyumayı
omzum bir vakit tutmadı dişlerimi tükürdüm

fakat çok fena dövdüler size ne söylüyorum
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
hiç kimse o halimde görsün istemiyordum
eczane aramak filan aklımdan geçmedi
sıcak bir şeyler içmek otelde motelde
kavgalı olmasaydık belki seni düşünürdüm
dağılmış suratımı avuçlarına saklamayı
ağlamayı düşünürdüm kim bilir belki de
bir vakit omzum tutmadı dişlerimi tükürdüm

beni bir kere dövdüler çok gözlüklüydüm
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
senin için dövdüler dişlerimi tükürdüm

40 karanlığı

ne haydut bir akşamdı ağır nargilelerle
belki bâkî'den kopup gelmiş osmanlı redifler
nasıl sislendirirdi gönlümüzü
yorgun bir kederle

ne haydut bir akşamdı
nâzım hapiste dinamo sürgün
bir o şiir kalmıştı hani/gazâlî'den rubailerle
yalnızlıklar kesince önümüzü
kara zindan ağızları gibi
büsbütün

ne haydut bir akşamdı
haydutlardan da beter
yıldızlar bozmuştu gökyüzünü
yemyeşil gürültülerle
uzakta bir köpek dağılıyordu
toprakta sürgünlerin ürkekliği
bardakta sosyalist karanfiller

ne haydut bir akşamdı
ne kadar da karanlık
kilitlenmişti ellerimiz görünmez kelepçelerle
meyhaneler gözaltında
rakılar zehirli
kadehler kırılmıştı artık

ki

eylül'deki yazın son birkaç serin günü
hatırlatır sonbaharın ufuktan göründüğünü
yelkenleri paramparça bir gemi gibi

insan sonbaharda düşünür nedense ölümünü
ölüsünü sararmış yaprakların örttüğünü
dergilerde unutulmuş bir kavga resmi gibi

o kızlar ki

- 1.

o kızlar ki
göz kapakları yorgun
nabızları mavi
dalgın parmaklarıyla bir şarkıyı aranırlar
alaturka bir piyanonun
neveser tuşlarında
kederli bir incelik vardır duruşlarında

o kızlar ki
hiç yaşanmamış bir aşkın anısıyla ya
bir rüyadan kaçırılmış
hayallerdir sanki

o gözler ki

- 2 .

o gözler ki vahşidir
yangın kızıllıklarıyla korkunç
kanlı bir sevdayı çoğullaştırır
karanlık kirpikleri
göz değildirler
bir namludan fırlamış
mermi çekirdekleri

o gözler ki
çakmaktaki alev
zehirli hançerlerdeki uç
yakut bir avize gibi yalnızlığımızda dururlar
nereye gitsek gelir bizi bulurlar
gelir bizi bulurlar
bulurlar

o yazlar ki

-3.

o yazlar ki
yaldızlı bir buğuyla yükselir denizden
sevdalı şarkılar gibi
her gün bir nağmesi eksilir
belleğimizden
gizli bir rüzgâr üfürür plajın
eflâtuna çalan kumlarını

o yazlar ki
yıldız alacasında yüzen
nazlı şamdanlar gibi gezdirir
terkedilmiş bahçelerin zakkumlarını

o sözler ki

-4.

o sözler ki acıdır
mapusane avlularında
demirli kırbaçlar gibi şaklar
o sözler ki sırasında
çiçek açmış bir nar ağacıdır
dağ ufkuna vuran deniz aydınlı
sırasında gizemli bıçaklar

o sözler ki
imgelem sonsuzluğunun
ateşten gülüdürler
kelebek çarpıntılarıyla doğarlar ölürler
o sözler ki kalbimizin üstünde
dolu bir tabanca gibi
ölüp ölesiye taşırız
o sözler ki bir kere çıkmıştır ağzımızdan
uğrunda asılırız

elimden gelen bu

elimden gelen bu ben iki kişiyim
çoğalmak neyse ne azalmak zor
birisi seni her an bırakıp gittiğim
öbürü kan gibi tutulmuş seviyor
ağzındaki acı alnındaki çizgiyim
gözlerine kirli bir bulut getirdim
hiçbir sevinç aydınlığı onu silemiyor

elimden gelen bu ben iki kişiyim
birisi kapadığın kapılardan gitmiyor
yağmur yağmaksa o güneş açmaksa o
bir yerin üşüse onun sıcaklığı
öbürü en içten çağrını işitmiyor
hüneri ne dersen duygu kaçakçılığı
alıp tutmaksa o basıp gitmekse o
bakışları kıyışız bir deniz uzaklığı

elimden gelen bu ben iki kişiyim
ikisi birbirinden çıkmaya uğraşıyor
bilmem ki hangisinden nasıl vazgeçeyim
birisi yeni baştan serüvene başlamış
öbürü silahında son mermiyi yakıyor
çoğalmak neyse ne azalmak zor

sana ne yaptılar

o sabah mı çıkmıştın bir gün önce mi
bir bıçağın ağzında yürür gibiydin
demirlerin soğukluğu soluk dudaklarında
gözlerinde karanlığı dar hücrelerin
seni görür görmez özgürlüğümden utandım
söyle ne içersin çay mı kahve mi
çok değişmişsin birden tanıyamadım

saçların uzundu omuzlarına akardı
gönlümüz şenlenirdi sarışınlığından
onlar mı kestiler sen mi kısalttın
gülerdin içimize aylar doğardı
görünmez dağların arkasından
eski gülümsemeni beyhude aradım
o sabah mı çıkmıştın bir gün önce mi
çok değişmişsin birden tanıyamadım

bir çay içer misin yoksa kahve mi
kibritim yok demek cıgaraya başladın
ellerin de titriyor bir şeyin mi var
böyle bir kız değildin sen eskiden
sana ne yaptılar sana ne yaptılar
kirpiklerin ıslanıyor durup dururken
o sabah mı çıkmıştın bir gün önce mi
çok değişmişsin birden tanıyamadım

yağmurda sis düdükleri

imdat çığlıkları mıdır
bir felaketi mi duyururlar
anlaşılmaz söyledikleri
salkım saçak çökerler karanlığıma
yalnızlığımı dağıtırlar
yağmurda sis düdükleri

camlarda çehreler hayal meyal
aramızdan müthiş ayrılmışlardır
anlaşılmaz niye öldükleri
son nefeslerini tasarladıkça
insan ısrarla ölümünü yaşıyor
yağmurda sis düdükleri

yürekte keder yoğunlaştıkça
bulutlar buz tozuna yozlaşıyor
anlaşılmaz neleri
götürdükleri
sabahlar olur bir türlü uyuyamam
içimde sanki şilepler çarpışıyor
yağmurda sis düdükleri

elde var hüzün

söyleşir
evvelce biz bu tenhalarda
ziyade gülüşürdük
pır pır yaldızlanırdı kanatları kahkaha kuşlarının
ne meseller söylerdi mercan köz nargileler
zamanlar değişti
ayrılık girdi araya
hicrana düştük bugün
ah nerde gençliğimiz
sahilde savruluşları başıboş dalgaların
yeri göğü çınlatan tumturaklı gazeller
elde var hüzün

o şehrâyin fakat çıkar mı akıldan
çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması
sırılsıklam âşık incesaz
kadehlerin mehtaba kaldırılması
adeta düğün
hayat zamanda iz bırakmaz
bir boşluğa düşersin bir boşluktan
birikip yeniden sıçramak için
elde var hüzün

ağır kan kaybı

biz yalnızlıktan doğduk o dağdağalı sudan
biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku
sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk
köy köy bucak bucak memleket memleket
yani afyon adilcevaz akçadağ turgutlu
birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku

buzlu mehtap alçakça kesmişti yolumuzu
bütün kapılardan açıkça kovulmuştuk
silâhımız avcumuza yapışmıştı soğuktan
biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku
kestiremedik ne yaptığımızı kim olduğumuzu
sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk
köy köy bucak bucak memleket memleket
yani afyon adilcevaz akçadağ turgutlu

ne kadar korkmuştuk elimizden tutmadılar
doğrudur kendi içimizde daraldığımız
kim neyi savundu bilinmez nereye kadar
biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
başka bir yalnızlıkta boğulduk / havasızlıktan
sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk
köy köy bucak bucak memleket memleket
ne solculuğumuz solculuktu ne sağcılığımız
karanlık bir kapı olup üstümüze kapandılar
kimse bizi sevmedi / ağır kan kaybıyız

sonra o güller

sonra o güller
ay ışığında vahşi
bilinmez hangi acıların kanattığı
sonra o saklı kokular
yapışkan ıslak ve dişi
insanı tepeden tırnağa
ter içinde bırakarak
sonra o sıcak
o çocuk gülüşleri uzaktan
içine sanki yıldızların aktığı

sonra bülbüller
yahya kemal bey'in
kanlıca'da bıraktığı
karışır en ümitsiz yalnızlığa
sabaha karşı çırpınarak

sonra "melal ve hicran"
ve çaresizliği boş bir silah gibi taşımak
bakıp o yoksul kalabalığa
parmak uçlarında kan
"nobran ve derbeder"
sonra hayaller
hayaller
hayaller
"kürt" mustafa divan-ı harbi'nde sanık
"kemalist" fedailerin yaşattığı
-körüklü çizme avcı ceketi kayzer bıyık-
teşkiîât-ı mahsûsa "artığı"

sonra müstesna ölüler
"melali anlamayan" neslin tanıyamadığı
sultan galiyef mollanur vahidof
ve mustafa suphi ve ethem nejat
görünür zaman zaman
saat o saat
kıvılcım yüklü bir duman
etrafta barut kokusu
boş mermi kovanları
boşalmış fişeklikler
ve "mazlum milletler"in uğultusu
bir dağdan öbür dağa yankılanan
asya'dan
afrika'dan

sonra boğaz'ın pusu
fecrin en dokunaklı anları
ezanlar dağılıyor eski istanbul'dan
beylerbeyi sarayı'nın
sabah mahmurluğuna
şeker ahmet paşa'nın
kayıp bir tablosundan
eflatun ve mor
martılar uçurulmuş
bir yağmur loşluğuna
kimse kimseyi anlamıyor
yâkup cemil bey çoktan
teşkilât-ı mahsusa'dan kovulmuş
idam mangasının kurşunları yağıyor
göğsündeki "liyâkat nişanı"na

neydi o
bir zamanlar...

"... ben ne yazdım sen ne fehmettin garip efsânedir..."

muallim nâci

sisler bulvarı

elinin arkasında güneş duruyordu
aylardan kasımdı üşüyorduk
ağacın biri bulvarda ölüyordu
şehrin camları kaygısız gülüyordu
her köşe başında öpüşüyorduk

sisler bulvarı'na akşam çökmüştü
omuzlarımıza çoktan çökmüştü
kesik birer kol gibi yalnızdık
dağlarda ateşler yanmıyordu
deniz fenerleri sönmüştü
birbirimizin gözlerini arıyorduk

sisler bulvarı'nda seni kaybettim
sokak lâmbaları öksürüyordu
yukarda bulutlar yürüyordu
terkedilmiş bir çocuk gibiydim
dokunsanız ağlayacaktım
yenikapı'da bir tren vardı

sisler bulvarı'nda öleceğim
sol kasığımdan vuracaklar
bulvar durağında düşeceğim
gözlüklerim kırılacaklar
sen rüyasını göreceksin
çığlık çığlığa uyanacaksın
sabah kapını çalacaklar
elinden tutup getirecekler
beni görünce taş kesileceksin
ağlamayacaksın! ağlamayacaksın!

sisler bulvarı'ndan geçtim sırsıklamdı
ıslak kaldırımlar parlıyordu
durup dururken gözlerim dalıyordu
bir bardak şarabda kayboluyordum
gece bekçilerine saati soruyordum
evime gitmekten korkuyordum
sisler boğazıma sarılmışlardı

bir gemi beni afrika'ya götürecek
ismi bilmiyorum ne olacak
kazablanka'da bir gün kalacağım
sisler bulvarımı hatırlayacağım
kırmızı melek şarkısından bir satır
lodos'tan bir satır yağmur'dan iki
senin kirpiklerinden bir satır
simsiyah bir satır hatırlayacağım
seni hatırlatanın çenesini kıracağım
limanda vapurlar uğuldayacak

sisler bulvarı bir gece haykırmıştı
ağaçları yatıyordu yoksuldu
bütün yapraklan sararmıştı
bütün bir sonbahar ağlamıştı
ağlayan sanki istanbul'du
öl desen belki ölecektim
içimde biber gibi bir kahır
bütün şiirlerimi yakacaktım
yalnızlık bana dokunuyordu

eğer sisler bulvarı olmasa
eğer bu şehirde bu bulvar olmasa
sabah ezanında yağmur yağmasa
şüphesiz bir delilik yapardım
hiç kimse beni anlayamazdı
on beş sene hüküm giyerdim
dördüncü yılında kaçardım
belki kaçarken vururlardı

sisler bulvarıından geçmediğin gün
sisler bulvarı öksüz ben öksüzüm
yağmurun altında yalnızım
ağzım elim yüzüm ıslanıyor
tren düdükleri iç içe giriyorlar
aklımı fikrimi çeliyorlar
aksaray'da ışıklar yanıyor
sisler bulvarı ayaklanıyor
artık kalbimi susturamıyorum

yağmur kaçağı

elimden tut yoksa düşeceğim
yoksa bir bir yıldızlar düşecek
eğer şairsem beni tanırsan
yağmurdan korktuğumu bilirsen
gözlerim aklına gelirse
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecek yoksa beni

geceleri bir çarpıntı duyarsan
telâş telâş yağmurdan kaçıyorum
sarayburnu'ndan geçiyorum
akşamsa eylül'se ıslanmışsam
beni görsen belki anlayamazsın
içlenir gizli gizli ağlarsın
eğer ben yalnızsam yanılmışsam
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecek yoksa beni

üçüncü şahsın şiiri

gözlerin gözlerime değince
felâketim olurdu ağlardım
beni sevmiyordun bilirdim
bir sevdiğin vardı duyardım
çöp gibi bir oğlan ipince
hayırsızın biriydi fikrimce
ne vakit karşımda görsem
öldüreceğimden korkardım
felâketim olurdu ağlardım

ne vakit maçka'dan geçsem
limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi
bir rüzgâr aklımı alırdı
sessizce bir cıgara yakardın
parmaklarımın ucunu yakardın
kirpiklerini eğerdin bakardın
üşürdüm içim ürperirdi
felâketim olurdu ağlardım

akşamlar bir roman gibi biterdi
jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi
sen kalkıp ona giderdin
benzin mum gibi giderdin
sabaha kadar kalırdın
hayırsızın biriydi fikrimce
güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı
felâketim olurdu ağlardım

gece buluşması

sen istinye'de bekle ben buradayım
içimde köpek gibi havlayan yalnızlığım
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
çünkü ben buradayım karanlıktayım

çünkü elimi kestim beni kan tutuyor
şarabım bütün ekşi suyum soğuk
yanımda olmadın mı seni seviyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

yüzünü ıslatmadan ağlayabilir misin
yarı geceden sonra telefon ettin mi hiç
karanlık adamlar hüviyetini sordu mu
ben senin olmadığını arıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

yabancı gibisin miyop gözlerin kısık
bana ait ne varsa seni korkutuyor
sana ait ne varsa hiçbiri benim değil
belki ölmek hakkımı kullanıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

yasak sevişmek

öteki kapımdan gel bunu açamazsın
eski gözlerinle gel öldürmek vakti gel
hem tetik bulun ardında biri olmasın
hanidir ben bu evde saklanıyorum
adımı değiştirdim başka bir adla yaşıyorum
gece gündüz siyah gözlük kullanıyorum
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
sabaha karşı gel bütün gözlerinle gel

pancurların gerisinde kararıyorum
içime belâlar doğuyor sonbahar doğuyor
telefonda sesini tanıyamıyorum
yüzün parmaklarımdan akıp kayboluyor
böyle hep bir şey kopuyor bir şey kırılıyor
sabaha karşı gel eski gözlerinle gel
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
hem tetik bulun ardında biri olmasın

artık hiç kimse beni yaşamıyor
aşklarımı büyük kemanlarla çizdiler
korkularım oldum bittim kimsesizdiler
yalnız bir mısra mıyım ıslanıyorum
bir revolver romanımı tamamlıyor
oyun bitti ışıklarımı söndürdüler
yokmuşsun gibi gel öldürmek vakti gel
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
üzerime kilitleyip mühürlediler
hem tetik bulun ardında biri olmasın

müjgân'a aşk şarkıları

- *1.*

dinlerdim telâşlı kanunlardan sarışın türkçeyi
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi
ürkek bir çilenti usulca yoklardı bahçeyi
nerde tâvus kuşları nerde müjgân'ın gençliği
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

okşamak kumrallığını içimden uysal lambaların
beyhude ıslıklarını yakınlaşan sonbaharın
akşam tenhalığında birlikte duygulanmaların
saklı mutluluğuyla dalgından çok daha fazla dalgın
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

bir parça son yalnızlığa öncekiler hazırlıktır
insan bırakmaz sevdiğini sevmek insanı bırakır
kalırsa gözlerinin elinde yaldızı belki kalır
ney üşür kanun pırıldar udlar oldukça karanlıktır
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

o akşam da lambamızı söndürmüştük nedîm ile
nedîm'den bile kıskandığım sevdiğim ile
son şarkılar dağılmıştı mevsim ile
yalnız çamlıca'da bir ud yankılanırdı

dünyayı tumturaklı bir yalan sayanlar
yalanın dehşetini yaşlandıkça anlar
nâzım'ın pirâye'yi sevdiği zamanlar
ölse ölümünden ne suçlar çıkarılırdı

boğucu bir sessizlikte ateşten goncalardır
o demirden şiirler ki sanki tabancalardır
umutsuz hangi gününde el atsan ateşe hazır
nâzım onları yazarken duvarlar çatırdardı

gördüm sessizce buluştuğunu nâzım'la nedîm'in
lâcivert ıssızlığında yıldızlı bir serviliğin
birinin elinde vâridat'ı simavnalı bedreddin'in
birinin ağzında gül elinde mey kâsesi vardı

istanbul puslu karaltısıyla müstef'ilün bir gemi
duyulur padişah saltanatıyla bulutlara demirlediği
soğuk akşamlar çalar saatlar kadife konakta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

o soyut kuşlar su aydınlığında atlas yorganların
yüz yıllık hüznüyle yüklü osmanlı zindanlarının
pul pul dağılırlar tasalı bol yansımalı boşlukta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

gece hattat yesârî'nin süzüldükçe vav kayıkları
işlenir yeni baştan bütün sevmek yanlışlıkları
bilmem tamamlanır mıydık bir başka yaşamakta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

o şarkı söylese çalgıların korkup bıraktıklarından
büyülü tamburların kendi başlarına çaldıklarından
ulaşır hafız post'a sesi yankılarla sonsuzlukta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

-4.

akşam kılıçlar düşürdüğü ayın ışığından boğaz'da
müjgân mıdır bir uzak gülümsemek midir sazda
ferahnâk'ta iyimser kötümser çarçabuk hicâz'da
müjgân mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

üretir sessizliği erguvanlar düşler sevdayı tamamlar
suları yansıtır camlar cıvalı bir beyazda
müjgân mıdır yoksa sabahlamak mı hâfız'la şirâz'da
divanlardan gül çığlıkları horasan'h papağanlar
şehzade çılgınlıkları o unutulmaz yazda

müjgân mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

böyle bir sevmek

ne kadınlar sevdim zaten yoktular
yağmur giyerlerdi sonbaharla bir
azıcık okşasam sanki çocuktular
bıraksam korkudan gözleri sislenir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir

hayır sanmayın ki beni unuttular
hâlâ arasıra mektupları gelir
gerçek değildiler birer umuttular
eski bir şarkı belki bir şiir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir

yalnızlıklarımda elimden tuttular
uzak fısıltıları içimi ürpertir
sanki gözyüzünde bir buluttular
nereye kayboldular şimdi kimbilir
ne kadınlar sevdim zaten yoktular
böyle bir sevmek görülmemiştir

ah kızlar ulan kızlar balladı

o yanlış evlenip çabuk ayrılan kızlar
her gece uykusuzluk her sabah zorluk
mutluluk size uzak ne desem yalan kızlar
iş güç dağdağası büyütülecek çocuk
yaşamaya vakit yok
ah kızlar
aman kızlar

her yerde yadırganır çevresi ona soğuk
yalnızlıktan her dakika kırılan kızlar
bir çoğu umutsuz birazı aksi birazı uçuk
her sözü her bakışı tartışılan kızlar
erkeklere sürek avı kadınlara korkuluk
ah kızlar aman kızlar
ulan kızlar
ulan kızlar

ayrılık sevdaya dâhil

açılmış sarmaşık gülleri
kokularıyla baygın
en görkemli saatinde yıldız alacasının
gizli bir yılan gibi yuvalanmış
içimde keder
uzak bir telefonda ağlayan
yağmurlu genç kadın

- 2 .

rüzgâr
uzak karanlıklara sürmüş yıldızları
mor kıvılcımlar geçiyor
dağınık yalnızlığımdan
onu çok arıyorum onu çok arıyorum
heryerinde vücudumun
ağır yanık sızıları
bir yerlere yıldırım düşüyorum
ayrılığımızı hissettiğim an
demirler eriyor hırsımdan

-3.

ay ışığına batmış
karabiber ağaçları
gümüş tozu
gecenin ırmağında yüzüyor zambaklar
yaseminler unutulmuş
tedirgin gülümser
çünkü ayrılmanın da vahşi bir tadı var
çünkü ayrılık da sevdâya dâhil
çünkü ayrılanlar hâlâ sevgili
hiç bir ânı tek başına yaşayamazlar
her ân ötekisiyle birlikte
herşey onunla ilgili

telâşlı karanlıkta yumuşak yarasalar
gittikçe genişleyen
yakılmış ot kokusu
yıldızlar inanılmayacak bir irilikte
yansımalar tutmuş bütün sahili
çünkü ayrılmanın da vahşi bir tadı var
öyle vahşi bir tad ki dayanılır gibi değil
çünkü ayrılık da sevdaya dâhil
çünkü ayrılanlar hâlâ sevgili

-4.

yalnızlık
hızla alçalan bulutlar
karanlık bir ağırlık
hava ağır toprak ağır yaprak ağır
su tozları yağıyor üstümüze
özgürlüğümüz yoksa yalnızlığımız mıdır
eflâtuna çalar puslu lâcivert
bir sis kuşattı ormanı
karanlık çöktü denize

yalnızlık
çakmak taşı gibi sert
elmas gibi keskin
ne yanma dönsen bir yerin kesilir
fena kan kaybedersin
kapını bir çalan olmadı mı hele
elini bir tutan
bilekleri bembeyaz kuğu boynu
parmaklan uzun ve ince
sımsıcak bakışları suç ortağı
kaçamak gülüşleri gizlice

yalnızların en büyük sorunu
tek başına özgürlük ne işe yarayacak
bir türlü çözemedikleri bu
ölü bir gezegenin
soğuk tenhalığına
benzemesin diye
özgürlük mutlaka paylaşılacak
suç ortağı bir sevgiliyle

- 5 .

sanmıştık ki ikimiz
yeryüzünde ancak
birbirimiz için varız
ikimiz sanmıştık ki
tek kişilik bir yalnızlığa bile
rahatça sığarız
hiç yanılmamışız
her an düşüp düşüp
kristal bir bardak gibi
tuz parça kırılsak da
hâlâ içimizde o yanardağ ağzı
hâlâ kıpkızıl gülümseyen
-sanki ateşten bir tebessüm-
zehir zemberek aşkımız

saklı sevda

cam yeşili bir kız çok kirpikli
saçları nasıl karanlık bir kızıl
örtülü bir güzellik benzeri olamaz
dudaklarındaki kan etkiliyor asıl
duyarlığı alıngan gönlü ikircikli
ne yazsam ona tutsak
/ adı şehnaz

belki kadın belki çocuk iyice kuşkulu
hangi tutku buğulamış camlarını
bazen ne çok var bazen ne kadar az
kan kırmızı yaşayıp yaz akşamlarını
okşaması boğulmak öpmesi uğultulu
sabah olsam ona tutsak
/ adı şehnâz

saklı sevda sevdaların en saklanmışı
birbirimizde çok fena kayboluyoruz
hiç kimse birbirimizin yerini tutamaz
benimle yaşayamadığı ona uygunsuz
hiçbir şeye değişmem onunla yaşanmışı
uygunsam ona tutsak
/ adı şehnaz

saklı bir sevdadır bulduk sığındık
bu büyülü bir aşk çünkü yasak
gizli bir mutluluk ki ne söylesem az
bin yıl da yaşasak hiç de yaşamasak
varımız yoğumuz aşkımız artık
hayatım ona tutsak
/ adı şehnaz

kimi sevsem, sensin.

kimi sevsem sensin / hayret
sevgin hepsini nasıl değiştiriyor
gözleri maviyken yaprak yeşili
senin sesinle konuşuyor elbet
yarım bakışları o kadar tehlikeli
senin sigaranı senin gibi içiyor
kimi sevsem sensin / hayret
senden nedense vazgeçilemiyor

her şeyi terk ettim / ne aşk ne şehvet
sarışın başladığım esmer bitiyor
anlaşılmaz yüzü koyu gölgeli
dudakları keskin kırmızı jilet
bir belâya çattık / nasıl bitirmeli
gitar kımıldadı mı zaman deliniyor
kimi sevsem sensin / hayret
kapıların kapalı girilemiyor

kimi sevsem sensin / senden ibaret
hepsini senin adınla çağırıyorum
arkamdan şımarık gülüşüyorlar
getirdikleri yağmur / sende unuttuğum
hani o sımsıcak iri çekirdekli
senin gibi vahşi öpüşüyorlar
kimi sevsem sensin / hayret
in misin cin misin anlamıyorum

neydi o bir zamanlar

istanbul ve sen / neydi o bir zamanlar
sanki gençliğime doğru yaşlanıyordum
Çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
hangi yanıma dönsem seni bulurdum
içimdeki lambanın kırıldığı anlar

istanbul ve sen / sırsıklam yaşananlar
yanardöner bir ayna yeniden ruhum
Çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
gözlerinin sisinde sevdalı bir yolcuyum
hayal meyal gemiler dumanlı limanlar

istanbul ve sen / ikinizden kalanlar
tekrar tekrar ısrarla yaşayıp durduğum
Çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
rüya mıdır gerçek mi kendi kendime sorduğum
istanbul ve sen / neydi o bir zamanlar

mehmed sıradağları

"saltanat tacın giyen âlemde mağrur olmasın
nice sultan görkün almıştır beğim bâd-ı hazan... "

baki

türkiye

türkiye türkiye dağlarını duman almış
üzümler memleketi tütünler memleketi
türkiye türkiye çok gülmüş çok ağlamış
sabırlı bağrı yanık insanlar memleketi
bulut gibi köpürmüş topraktan bereketi
pehlivan dağlarında şafaklar büyümüş
ya o nehirler delirip gür gür gelirler
bir şarkı gibi dağdan denize yürümüş

sen türkiye'sin sağdıcım kirvem türkiye
insanların insanların ah senin insanların
morca gözlerinden öpsem namuslu gözlerinden
asiye'ın işveli hatice fistanı dal işlemeli
sen kırk köyün içinde şanlı zeyneb'im
şahan'ı vurdular yirmi yaşında köprü başında
gel yılmaz mahmud'um gel bilâloğlan
arabamın atları deh deh deh aman da
ha burası karadeniz gemiler yatar limanda
deryalar aslanı şem-i bahri kâmil reis
bu insanlar senden gelir sana gider
tarlaya savrulmuş buğday gibi türkiye

sen türkiye'sin ekmeğim tuzum türkiye
omzumda mavzer koynumda çevresin
ve kıl heybemde taze lor peyniri
gök rengi süt karanfil rengi şarap
batan güneş gibi bakır taş kömürü
ve rüzgâra vermiş saçlarını nefti ormanlar
ve köylere karşı sarışın harmanlar
ferik elması kavun karpuz dut ve kayısı
fındık da sende ceviz de sende badem de sende
alnımın teri gözlerimin nuru türkiye

sen türkiye'sin evim barkım köyüm obam türkiye
o senin çifte çarşılı harp görmüş şehirlerin
sahilde mersin yayla türküsü konya
adana'nın yolları taştan yola çıkıp maraş'tan
ezanla birlikte vardık bir akşam urfa'ya
bursa'nın ya bursa'nın ufak tefek taşları '
uçan yıldızı dondurur ardahan'ın kışları
erzincan'da bir kuş var kanadı gümüş pul pul
ve göğe kılıç gibi çekmiş minarelerini
şehirler padişahı canım istanbul

türkiye türkiye ay'lı yıldız'lı türkiye
sen mehmed'sin omuzların anadolu yaylası
aladağlar toroslor dev gibi gövden
sen şehit oğlu şehit babası
sana selam olsun dünyadan hürriyetten

mustafa kemal

dağ başını efkâr almış
gümüş dere durmaz ağlar
gözyaşından kana kesmiş gözlerim
ben ağlarım çayır ağlar çimen ağlar
ağlar ağlar cihan ağlar
mızıkalar iniler ırlam ırlam dövülür
altmış üç ilimiz altmış üç yetim
yıllar gelir geçer kuşlar gelir geçer
her geçen seni bizden parça parça götürür
mustafa'ın mustafa kemal'im

diz dövdüm
gözlerim şavkı aktı Sakarya'nın suyuna
Sakarya'nın suları nâmın söyleşir
hemşehrim sakarya öksüz sakarya
ankara'dan uçan kuşlar
kemal'im der günler günü çağrışır
kahrolur bulutlara karışır
gök bulut yaşmak bulut
uca dağlar dev boyunlu morca dağlar
divan durmuş bekleşir
mustafa'ın mustafa kemal'im

nasıl böyle varıp geldin hoşgeldin
çıngı kaymış yalazlanmış gözlerin
şol yüzünde güneş südü sıcaklık
ellerinden öperim mustafa kemal
senin daim yaprağın biz senin fidanların
biz bunları yapmadık
sen elbette bilirsin bilirsin mustafa kemal
elsiz ayaksız bir yeşil yılan
yaptıklarını yıkıyorlar mustafa kemal
hani bir vakitler kubilay'ı kestiler
çün buyurdun kesenleri astılar
sen uyudun asılanlar dirildi
mustafa'ın mustafa kemal'im

karalar kuşanmış karadeniz akmam diyor
dokunmayın ağlamaktan bıkmam diyor
bu gece kıyamet gecesi bu vapur bandırma vapuru
yattığı yer nur olsun mustafa kemal
ben ölümden korkmam diyor
korkmam diyen dilleri toz oldu toprak oldu
değirmen döndü dolandı yıllar oldu
bir kusur işledik bağışlar mı kimbilir
o bize öğretmedi kazan kaldırmasını
günahı vebali öğretenin boynuna
erdirip oldurana ana avrat sövmesini
yüreğim kırıldı kanım kurudu
var git karadeniz var git başımdan
mızıka çalındı düğün mü sandın
bir yol koyup gideni gelir mi sandın
m u s t a f a ' m mustafa kemal'im

ankara'nın taşına bak
tut ki baktım uzar gider efkârım
çayır ağlar çimen ağlar ben ağlarım
gözlerimin yaşına bak
ankara kalesi'nde rasattepe'de
bir akça şahan gezer dolanır
yaşın yaşın mezarını aranır
şu dünyanın işine bak
mustafa'ın mustafa kemal'im

barakmuslu mezarlığı

kuş uçmaz kervan geçmez karanlık tuttu yolları
gözün gönlün kararmış sen nasıl gecesin hey gidi
buğdaysız çavdarsız kara ekmeğe benzersin
yıldızların hani yıldızların çiçeklerin nerdeler
kalbin neden durmuş rüzgârı kesilmiş değirmen gi
suya indi çakallar suya indi söğüt dalları
barakmuslu mezarlığı kımıldanır için için
barakmuslu mezarlığımda seyran seyran ölüler
kuş uçmaz kervan geçmez karanlık tuttu yollan
gözün gönlün kararmış sen nasıl gecesin hey gidi

ben ne inim ne cinim ben bir garib âdemim
barakmuslu köyünden selâmsız oğlu bekir
yıkılası hanede sekiz boğaz avcuma bakar
ben kendimi toprak bilirim toprak beni baba bilir
benim köyümde avrat bile toprak gibi sevilir
ben ne inim ne cinim ben bir garib âdemim
nideyim bu mezarda babam yok yalnız anam var
dedem yok bu mezarda fukara ninem yatar
söyleyin dağlar taşlar ben selâmsız oğlu bekir
iki gözüm iki ateş parçası iki taş parçası iki elim
yıkılası hanede sekiz boğaz avcuma bakar

gece düşer barakmuslu mezarlığı dirilir
barakmuslu mezarlığı'nda seyran seyran ölüler
bir giden bir daha dönmez gitti gider
sen harami yusuf her yaranda bir çiçek açmış
sen hasretli şâkir mapuslarda ölen şâkir
evlâdım kadir nasıldı o seni dağda mı vurdular
ya hüsne gelin yar yoluna serden geçmiş
fâdime'ın sıtmalar girdi kanına f â d i m e ' m
barakmuslu mezarlığı cümlenize mekân oldu
barakmuslu mezarlığı'nda koyun koyuna girdiler
bir giden bir daha dönmez gitti gider

barakmuslu mezarlığı cümlenize mekân oldu
iki elim kızıl kanda selâmsız oğlu bekir'im
hem babam hem dedem yâdellerde kurban oldu
herkesin kökü toprakta bir ben köksüz gibiyim
şavkın yok ateşin yok sen nasıl gecesin hey gidi
gözün gönlün kararmış tadın tuzun kalmamış
yıldızların hani yıldızların çiçeklerin nerdeler
ben ne inim ne cinim selâmsız oğlu bekir'im
benim babam benim dedem yâdellerde öldüler
bir giden bir daha dönmez gitti gider

neylersin oğlum bekir bak işte ben dedenim
benim mezarım yoktur dardanos şehitlerindenim
kül oldu yirmi-üç baharım kıvırcık bir mart günü
başımı ayrı gömdüler gövdemi ayrı gömdüler
ya gazi ya şehid diye geldik şehid olduk
iki gözümle gördüm topların ölüm tükürdüğünü
tövbeler olsun göklerin veremli gibi öksürdüğünü
neylersin oğlum bekir şehidlik alın yazısı
benim dedemin de tarabulus'tan geldi künyesi
biraderim ismail vurulmuş akar kanları
ah şipka'nın balkanları ah şipka'nın balkanları
ninen köyde uyudu biz gâzâ'da uyuduk
kırıldı kanadımız kaldık çöllerde
ya gazi ya şehid diye geldik şehid olduk

ben Sakarya'da bir kavak ağacıyım yel eser inilerim
sakarya ığranıp gider ben Sakarya'yı beklerim
selâmsız duran çavuş barakmuslu'dan
ah başıma gelenler yapraklarım gözlerim
ben Sakarya'da bir kavak ağacıyım yel eser inilerim
benim mezarım yoktur ben üçüncü taburdan
bir kahbenin kurşunu geldi gelip ciğerimi deldi
at ölür meydan kalır yiğit ölür şan kalır
ben öldüm selâmsız çavuştan bir garib kavak kaldı
telli kavak telli kavak ne uzarsın boyuna

suya indi çakallar suya indi söğüt dalları
söğüt yaprağı narin gözlerim yanıyor gözlerim
kuç uçmaz kervan geçmez karanlık tuttu yollan
ben ne inim ne cinim siz kimsiniz kimsiniz
derviş gibi nerden gelip böyle nereye gittiniz
barakmuslu mezarlığı kımıldanır için için
benim dedem benim babam yâdellerde öldüler
yüreğimi zehir ettin sen nasıl gecesin hey gidi
kapkara gözü yaşlı mezar taşına benzersin
yıldızların hani yıldızların çiçeklerin nerdeler

ben ne inim ne cinim selâmsız oğlu bekir'im
yâdelde ölmek istemem dedem gibi babam gibi
iki elim kızıl kanda sekiz boğaz avcuma bakar
ağlar mı şipka'nın balkanları ben ağlarım
babam duran çavuş'tan kavak ağacından dilerim
telli kavak amanın telli kavak derdime bir çâre
yüreğimde bir yılan çöreklenmiş yatar
barakmuslu köyündenim selâmsız oğlu bekir'im
ben bu köyde doğmuşum bu köyde ölmek isterim

"hürriyet ve istiklâl
benim karakterimdir"

gece garlarında bekledim
    tren
        tren
rıhtımlara döküldüm saçıldım
gelmedin

en gizli rüzgârları dinliyorum
bir yerde benden konuşuluyor
biliyorum
    hırsızlama konuşuluyor geceyarısı
    kayıp cıgaraların korkak aydınlığında
    cesetlere oturulmuş
    konuşuluyor

belki mütareke'de tutsak istanbul'da
belki barselon'da savaş sonrası
kimbilir belki de
ağır bir kar kalabalığına durmuş
alman sosyal demokratlarının VII'inci mitinginde
konuşuluyor
batı berlin'de
biliyorum
en gizli rüzgârları dinliyorum
paris'teki "tiryaki köpek" kahvesinde
chesterfield cıgaralarının düşmanı soğuk gözlü bir kadın
ellerimden tutan bir kadın her on beş dakikada bir
bütün yahudiler gibi yahudi
yurdundan uğramışlar gibi yabancı bütün
benden konuşuyor
38 senesinde
biliyorum

nihavent bir şarkı bekliyorum
izmir'in işgal edildiği gün
ıslıksız dudaklarımdan alıp götürdüğün
hangi sırılsıklam marşandiz katarıyla kim bilir
hangi ingiliz devriyesinden kaçırarak
    kuvayı milliye çetelerine götürdüğün
o nihavent şarkıyı bekliyorum
    biraz şuh
        biraz mahzun
            biraz çıplak
benden konuşuyor o şarkı
biliyorum

acı bir tütün gibi yakıyor genzimi
senden uzak olmak
akşamlan dağılan sonbahar bulutları götürüyor
bedevî sonbahar bulutları alıp götürüyor
iki yorgun yaprak diye gözlerimi
karanlığı karşılamak
    sulanmış toprak bir avluda
    pembe ve mor
    ve bir genç kız yüzü kadar dinlendirici
        gecesafalarıyla beraber
karanlığı sensiz karşılamak
    açık deniz uğultuları
        çocuk şiirleri ve mapusâne türküleriyle
            dolduruyor içimi
yıldızların pırıltılı ağırlığı altında
kerpiç duvarlar çatlarken
yalnız olmak
    sensiz olmak
tadına bir kavak gibi tekbaşına varıp gökyüzünün
tekbaşına dokunmak kelebek kanatlarına
beni senden alıp dağıtıyor
    senden alıp başkalarına dağıtıyor beni
        büsbütün

işte bak
siyasî polisin kapısında buluyorlar
badajoz'da buluyorlar beni
ispanya'da
damarlarım açılmış
gözlerim birbirinden uzak
kendimi hep milano'da hesaplıyorum
ıslak duvarlarında bütün
bütün yorgun duvarlarında milano'nun
uykularıma giren bir afiş
balta ve mızrak
en gizli kulaklarımda italyanca bir türkü var
— ... mia bambina dolce mia bambina
yenik badajoz'da birkaç kere ölü sonbahar
en kullanılmadık bulut gölgelerinin altına
ümitlerini düğümleyip eğilmiş
toledo'lu milisler
kızgın namlularını rüzgâra tutup
yine benden konuşuyorlar
yakın ve fevkalâde iyimser
bir yağmur halinde giriyorum
uykularına

işte bak
eflâtun bir karanlık çektiler üstüme
kilitlediler
dişlerim ayrılmıyor birbirinden
dilsiz bir gestapo hücresindeyim
on beş dakika sonra yirmi dört saat dolacak
ben erna baumgartner değil miyim
heidelberg üniversitesi'nden
sesi daima bir parça dumanlı
dudakları daima bir parça ıslak
iki demir çocuk hitlerci gençler birliği'nden
ele vermediler mi beni
(hem birisi konrad
kardeşim gibi sevdiğim
hani boksör schmeling'e hayran
otomobil markalarına meraklı)
şimdi o müthiş dakikayı yaşıyorum aklımdan
üniversitenin büyük kapısına yağmur yağıyor
onlar meydanda toplanmış heine'yi yakıyorlar
ben trençkotumu unutmuşum
otobüs durağına koşuyorum

işte bak
budapeşte'de durgun soğumuş gözlerimle unutulmu
en uzak içlerime bir rüzgâr dağılıyor
    bu bir bakıma kahrolmuşluğum
    bir bakıma boydan boya kırılmış şarkılar
budapeşte radyosu susmuş
fabrikaların isli duvarlarında petöfi'nin mısraları
    sımsıcak
ufacık kan gülüşmeleri duyuluyor
    yenik bir sessizliğin arkasından
        tankların o küstah öksürükleri
en uzak içlerime tuna'nın aydınlığı vurmuş
bir bulvarda yanyana mitralyöze gidiyorlar
fakülteli kızlar
        savrularak
bir ihtiyar sosyalist sendikacı
sorgusu biter bitmez geceleyin kurşuna diziliyor
gülümsemesi açık bir yara gibi acı
utandırıcı
    hürriyet gibi gözünde pırıl pırıl
        hâlâ çatlamış gözlükleri

bir gece sabaha karşı
en kilitli kapılarım açılacak
yalnızlığımdan çıkıp gideceğim
    ne sensiz kalırsam korkusu
    ne kitaplarda okuyup altını çizdiklerim
    ne alkol tutabilecek beni
    ne ölüm telâşı

bir gece sabaha karşı
kırık bir kuş çırpıntısı yaprakların üstünde
en küçük su
    dört bir taraflara yelkenler halinde açılmış
    en büyük sedâlar
bir değil ben artık birkaç kişiyim
bir vakit paris'te jean jaures'in kürsüsünde
bir vakit makina başında kuvayı milliye telgrafçısı
madrid'de bir akşam üstü arriba frente popular
bir akşam üstü sofya'da çervenkof tarafından asılmış
sosyal demokrat bulgar gazetecisi
bir değil ben artık birkaç kişiyim
belki juarez'im meksika'da güneşin tuzunu yalıyorum
belki de namık kemal osmanlı sürgününde
habib burgiba diye bir limanda yakalanıyorum
bükreş'te matbaamı dağıtıyor demir muhafızlar
kalküta'da kongre partisi sekreteriyim
hürriyet sokağında isimsiz bir mezar

bir gece sabaha karşı
dehşetini birden kaybedecek gelmeyişin
ıslığımın tadında bir değişme
iç tartışmalarımda büsbütün başka bir tutum
büsbütün başka kıvılcımlar
    ve en padişah korkulara direnebilen
        yepyeni bir mustafa kemal davranışı

ç koçaklaması

kaç güneş kaldırır haydalayarak
çatal mızraklarıyla selçuk çobanları
sırçadan kaç güneş çırılçıplak
kıvılcım döker demir sakalları
iç asya'dan daha oymaklar gelir
iki bin beş yüz altı bin beş yüz çadır
çıralı bir kubbe tastamam çatılır
doruklara dikilen avşar çığlıklarıyla
altında cırcır böcekleri alakargalar
çatlak dağ gölekleri yılan balıklarıyla
altında konya beyşehir Sivrihisar
ve uzaktan uzağa bizans çakalları

iç asya'dan daha oynaklar gelir
uçarı bir yürek kadar aydınlıktırlar
dişleri sağlam çakılmıştır gözleri hafif çekiktir
kulaklarında yok denizin yok uğultusu
damaklarında kar mavisi bir süt tadı var
anaç kısraklarından sağılmış kokulu
umutları yarılmış kaç avuç ihtiyar
saçlarının arası tutam tutam tuz
ağızlarını bıçaklar açmaz kilitlidir
göz çanaklarında gittikçe eksilir
çakılların yediği çapaklı bir nehir
rüzgârda inileyen çorak yataklarıyla

ağaçlara tırmanır tırnaklı bir kopuz
bir kırlangıç yalar sırlı kanatlarıyla
atılmış hançer gibi ısırganları
yalnızlığı kırar tokaç suratlarıyla
toz eder dağıtır oğuz kadınları
memeleri dolu kara böğürtlen uçlu
kemiklerine sımsıkı sarılı kasları
her sefer bir uçmak bağışlar sesleri
buruk ahlatlı ayvalı acı turunçlu
güneşi kaskatı dişleyip gülerler
bıçakla kesemezsin kalın bir yoğurt çalarlar
yaban balı dinlendirir dövme bakraçları

iç asya'dan daha oymaklar gelir
kılçıklı kirpikleri deri kalpaklarıyla
boşluğa oyulmuş adamlar kılıç ve topuz
yorgunlukları kırçıl bıyıklarına damlayan
göğüs geçirmeleri ormanlar geçmekle bir
saçaklı bir yangına dolaşmış çatırdayan
ağaç ağaç devirdikleri aç baltalarıyla
tozlu bir ağlamak önleri sıra sürüleri
çungar köpeklerinin çekip götürdükleri
telli kavakların pırıltısı arasından
belki horasan'dan belki pamir yaylasından
sakarya içlerine et tırnak ve boynuz

hoş geldin türk!.. sağın solun su
deli bir zenginlikle çalkanır toprağın
nice kurşun nice kükürt öğütüp
elini uzatsan şarap çeker parmakların
çekirdekli üzümlerden çardak dolusu
çakır bir zeytinyağı ışıldar küp küp
şavkına çöreklenmiş çökelek kokusu
nice dağ keçileri ateşlerine düşüp
nazlı aylar çizer boynuzlarıyla geceye
hoş geldin türk!.. bulutlu biraz dalgın
birden ayağa kalkmış bütün umutların
adını verdin varlığını adadın bu ülkeye

osmanlı kasidesi

o saydam duvardır ki böler
    var olanlarla artık olmayanları
bulutlu bir sessizlikte
    yaşlarını sonsuza tamamlayanları

evrende çoğul yıldızlarıyla
    samanyolları sayılır düşünceler
dönerler dururlar dönerler dururlar
    ne başlan bellidir ne sonları

nurdan bir ağaç sayılır mevlânâ
    ney pırıltılarıyla aralıksız
anlaşılmaz bir yerinden aydınlatır
    gönül kandili sönmüş olanları

bir dağ sayılır kaynar koca mimar sinan
    camdan kubbelerinde güneş parçalanır
kayıp kervanlarını bekler mi hâlâ
    eski sınırlarda unutulmuş hanları

maşlahlı yoksa nedir gizli dervişler midir
    göl durgunluğunda eski besteler
aranır çağdan çağa yansıyarak
    bestelendikleri zamanlan

kapatıp masmavi avcımda gökyüzünü
yüzyıllar boyunca nasıl biriktirmiş
ne imgeleme sığar ne bellekten kaybolur
o saltanatlı divanları

kelebekler midir derinliklerinde haremlerin
anne fısıltılarıyla dualar
bir 'allah' çekmesinler budin'den/medet
titretir bağdad'ı pehlivanları

yağlı ayak seslerini yankılı saraylarda
duyarsın şimdi bile dinlesen cellatların
alıcı kuşlar gibi parlayıverirler
boğmaya tüyü bitmemiş sultanları

bir tambur sayılır bol karanlıkta
kımıldar saklı tınlamalarla halk
azaldıkça yakınarak mutsuz bir yoksulluğa
secdeden kalkmaz olur alınları

onlar mıdır mehmed han'a top dökenler
marangoz ve dülger berber ve hattat
bir balık aydınlığı parmak uçlarında
karanlık bursa'da ipek çobanları

yağmurlu çınarları onlar mıdır tekkelerin
aya batmış serviler yürük mezarlarında
eski kuyulardan sesleri çığlık çığlık
atları dolaşır perili ormanları

onlar mıdır nasreddin hoca gülümseyerek
köroğlu öfkeleriyle dağa çıkmış
ölüm allahın emri/elif lam ve cim
idam yazarsa da hünkârın fermanları

git ara hangi zaman ufkunda kayıp
o kanlı debdebe attilâ ilhan
rüya boşluklarında yer aranırlar
ne adları kalmıştır ne sanları

boş bir taş varsa bu ülkede üstünde ben varım
bir fabrika gibi soluklu yerinde duramayan
kaç kulaç boş varsa bu denizde üstünde ben varım
bir şubat vapuru gibi puslu duman duman
eylül ocaklarından simsiyah ben çıkarım
iktisat fakültesi'ndeki akşam aydınlığıyım
yağmurlu camlardan saygıyla kitaplara vuran
ne kadar mehmed varsa kuşkusuz benim adım
yunus emre'den bu yana mehmed sıradağlarıyım

çünkü toprak dinledim demir anladım kömür duydum
davullar dağıttı göklere savaşlardan dönmezliğimi
çünkü bol kurşun yedim besmele'yle vuruldum
bilirse düşman bilir öyle kolay ölmezliğimi
bir mehmed kalktımsa ayağa bin mehmed oturdum
asya'dan aldım türkü avrupa'ya getirdim
yanardağlar kıskanır böyle ateş sönmezliğimi
emperyalizme karşı her süngü benim adım
mustafa kemal'den bu yana mehmed sıradağlarıyım

ne kadar dar olursa olsun bileklerimden çıkmıştır
beni bir yerde bana bağlayan kanlı kelepçeler
karanlık tarlanın başı dönmüştür fabrika acıkmıştır
cezaevi avlularına bakar nedense son pencereler
içimde güneşler açsa da dışarısı bütün kıştır
fakat kapılar açılmıştır zincirler kırılmıştır
kalabalıkları kaldırır en heybetli düşünceler
özgür bir sosyalizme doğru her adım benim adım
nâzım hikmet'ten bu yana mehmed sıradağlarıyım

mahûr

şenlik dağıldı bir acı yel kaldı bahçede yalnız
o mahûr beste çalar müjgân'la ben ağlaşırız
gitti dostlar şölen bitti ne eski heyecan ne hız
yalnız kederli yalnızlığımızda sıralı sırasız
o mahûr beste çalar müjgân'la ben ağlaşırız

bir yangın ormanından püskürmüş genç fidanlardı
güneşten ışık yontarlardı sert adamlardı
hoyrattı gülüşleri aydınlığı çalkalardı
gittiler akşam olmadan ortalık karardı
o mahûr beste çalar müjgân'la ben ağlaşırız

bitmez sazların özlemi daha sonra daha sonra
sonranın bilinmezliği bir boyut katar ki onlara
simsiyah bir teselli olur belki kalanlara
gün döndü geceler uzar hazırlık sonbahara
o mahûr beste çalar müjgân'la ben ağlaşırız

sultan-ı yegâh

şamdanları donanınca eski zaman sevdalarının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın
nemli yumuşaklığı tende denizden gelen âhın
gizemli kanatları ruhta ölüm karanlığının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

yansıyan yaşlı gülüşmelerdir karasevdalı suda
bülbüller kırılır umutsuzluktan yalnızlık korusunda
eylem dağılmış gönül tenha çalgılar kış uykusunda
ölümün tartışılmazlığı nihayet anlaşılsa da
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

bir başkasının yaşantısıdır dönüp arkamıza baksak
çünkü yaşadıklarımız başkasının yargısına tutsak
su yasak rüzgâr yasak açık kapılar yasak
belki bu karanlıkta yasakları yasaklasak
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

an gelir

an gelir
paldır küldür yıkılır bulutlar
gökyüzünde anlaşılmaz bir heybet
o eski heyecan ölür
an gelir biter muhabbet
çalgılar susar heves kalmaz
şatârâbân ölür

şarabın gazabından kork
çünkü fena kırmızıdır
kan tutar / tutan ölür
sokaklar kuşatılmış
karakollar taranır
yağmurda bir militan ölür

an gelir
ömrünün hırsızıdır
her ölen pişman ölür
hep yanlış anlaşılmıştır
hayalleri yasaklanmış
an gelir şimşek yalar
masmavi dehşetiyle siyaset meydanını
direkler çatırdar yalnızlıktan
sehpada pir sultan ölür

son umut kırılmıştır
kaf dağı'ının ardındaki
ne selam artık ne sabah
kimseler bilmez nerdeler
namlı masal sevdalıları
evvel zaman içinde
kalbur saman ölür
kubbelerde uğuldar bakî
çeşmelerden akar sinan
an gelir
-lâ ilahe illallah—
kanunî süleyman ölür

görünmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek
kim duysa / korkudan ölür
- tahrip gücü yüksek -
saatli bir bombadır patlar
an gelir
attilâ ilhan ölür

şeyh bedreddin-i simavî'ye gazel

varsa devran içinde devran
bu devranın devranıyız biz
o canlar ki cananından taşra düşmüştür
cananıyız biz

gönül mahzun
ay karanlık
yıldızlar gözden nihân olsa d
arşı ferşi ışıktan titretecek
bir aydınlık imkânıyız biz

ince bir yağmura gerçi asılmıştır
-serez'in esnaf çarşısı'nda-
uzadıkça uzar gölgesi darağacından
o asırdan bu asıra
şeyh bedreddin-i simavî'nin
elhâk/devamıyız biz

geçer mermi ıslıklarıyla / tek tek
vurduğunu dağıtan
sunturlu mısralar
rediflerin gümbürtüsü akla ziyan
tantanalı bir kavganın demek
gazelhanıyız biz

tohum ağaç ve orman
ölümün içerdiği hayat
buhara inkılap eden su
-iriş dede sultanım iriş—
gün bu gün saat bu saat
diyalektiğin fermanıyız biz

belki bu son gecemiz doktor sabiha'yla
nasıl en uzaklarda çalınan eski plaklar
ne kadar da kalabalık hanımelleri
ve böcek çıtırtılarıyla alabildiğine genişleyen
ne müthiş bir gece
saygılı nasıl saklı bir ışımayla
yorgun miyop gözbebekleri
korkuların bir başka yerinden
bir başka sabah olmaya başlayacaklar
gözlük camlarında şimdiden
kaynaşıp duran ışık çekirdekleri
bir mavzer namlusu gibi ince
bir mavzer namlusu kadar kesin
ve yüzlerce bin
bir türlü bitmiyoruz ki doktor sabiha'yla
mısralar çoğaltıp fikret'in öfkesinden
bizi ve gecemizi zenginleştiren
sonra bir benim bir onun dudaklarında
jöntürk komitası'ndan kim bilir kimin
paris'te söylediği sûzidilârâ türkü
hürriyet gazetesini elleriyle dizerken
şafakta öfkeli kararların büyüttüğü

üstelik sarmaşıkların altında
tamburların iç titreşimleriyle gittikçe derinleşen
tamburi cemil bey karanlığında
kırbaç gibi bir mektubuyla girmedik mi geceye
sadr-ı âzam midhad paşa'nın
zât-ı şâhâne'ye
beşiktaş'taki eski bir konağın
en osmanlı
en sûzidilârâ saatında
üstelik sarmaşıkların altında
"... fevkalâde riayetim vardır
zât-ı mülûkânelerine bendenizin
ancak padişahım
muzır olan en ufak hususta bile
menafiine milletimizin
itaat etmekte mazurum size
nizam nedir bilir misiniz
usul-ü meşveretle idare olunan bir millette
tafsile hacet yoktur padişahım
mesele bendenize emniyette

rical-i milletten de emin olunuz
dokuz gündür mâruzât-ı mukaddemeyi
is'af etmemekte devam ediyorsunuz
bina-yı devleti
tamire çalıştığımız bir sırada
yıkmak istiyorsunuz diyebilirim siz
padişahım âdeta
eğer bu eshaba mebni
beni serkârdan azlederseniz..."
tamburi cemil bey'den ürkek beyaz ferâceler
doktor sabiha'nın ve iç gerginliği
bu arada
gazel tarzında bir dersaadet ki ziya paşa'dan
aruz vezninde telkâri minareler
ve mahyalar
ve mahyalar mefâilü fâilün

öylesine utansak
gece sisleriyle yüklü öylesine küskün
üstüste birkaç yüz beyazıt meydanı'ndan
yine silah sesleri duyar gibiyiz
uzak ve uzak
sıkıyönetim tebliğlerinde bu kaçıncı gün
yürüyün çocuklar
siz bizi göremezsiniz
çünkü sizin gözleriniz bizim gözlerimiz
çünkü sesinizde deprem sesleri var
bizim sesimizden
sözün gelişi ben keçecizâde irfan
mekteb-i tıbbiyemin üçüncü sınıfından
hürriyet kıdemlisi
mühendishane-i berr-i hümâyûn'dan
halil cebel-i bereket
bendeniz

topkapı'lı cevdet
ikinci mim mim grubu'ndan
üç yüz otuz altı senesi
teşrin-i sâni'nin yedisinde
anadolu'ya iltihâk eyledik
üç dâr-ül-muallimin talebesi
mekteb-i harbiye derseniz
ben mustafa kemal
selânik
yürüyün çocuklar
siz bizi göremezsiniz
büyük yumruklar gibi sıkılı içinizde
gizli bir yerinizdeyiz
çünkü sesimizde deprem sesleri var
sizin sesinizde
çünkü sizin gözleriniz
bizim gözlerimiz

yürüyün çocuklar
siz bizi göremezsiniz
nasıl ki doktor sabiha
şimdi hem büsbütün Sultanahmet mitingimde
hem sûzidilârâ bir beste içinde
hem silah seslerine katılıyor
böyle uzaktan uzağa
bir mavzer namlusu gibi ince
bir mavzer namlusu kadar kesin
ve yüzlerce bin
eminönü meydanı'nda beyannâme dağıtıyor
kürd mustafa sehbalarmdan inmiş adamlar
boyunlarında ipleri
öylece
gece bir yerde zor
önemli değil bir yerde güzelliği hanımellerinin
râ bıyıklı felâh-ı vatan zabitleri
değil mi ki durduğu yerde duramıyor
ve değil mi ki ellerinde silahlar
ve silahlar feilâtün feilâtün

kıvılcımlar üreterek
tuzparça dağılıyor
sûzidilârâ üstüne
sedef kakmalı udlar
günlerce yine Boğaziçi
edebiyat-ı cedide bulutlar
"sarmış
yine âfâkını bir dud-i muannid
bir zulmet-i beyzâ ki peyâpey mütezayid"
bir doktor sabiha ki
çarpa çarpa açılan duvarların getirdiği
kelepçe sıtmalarından dehşetli sararmış
dehşetli dalgalanan
en köpek karanlıkta en büyük sular gibi
utların şeyh-ül islâm titremeleriyle
avuçlarında mısralar ve arap harfleriyle

"her uzvu girdibâd-ı havayiçle sarsılan
bir neslin oğlusun
bunu yâd et zaman zaman
asrın unutma hârikalar asr-ı feyzid
her yıldırımda bir gece
bir gölge devrilir
bir ufk-u itilâ açılır yükselir hayat
yükselmeyen düşer
ya terakki ya inhitat"
nasıl mızrab uçlarıyla tel tel çizilir
sultan reşad gecesine tir leylim terelâ
servet-i fünun mecmuasından fildişi sahifeler
damad-ı hazret-i şehriyâri enver paşa
ve bâbı-âli baskınında bindiği at
ve paldır küldür fedaileriyle
ve ilâhiri
ve ilâ

ne kadar çok sabiha tanzimat'tan beri
utların şeyh-ül-islâm titremeleriyle
silah seslerine yatkın tir leylim terelâ
dudaklarında mısralar ve arap harfleriyle
"bir devr-i şeamet
yine çiğnendi yeminler
çiğnendi yazık milletin ümmid-i bülendi
kanun diye topraklara sürtüldü cebinler
kanun diye
kanun diye kanun tepelendi"
katılır şadırvanlar boyunca su şarkıları geceye
üçüncü selim'den santurların biriktirdiği
öksüz bakışlarıyla gezindikçe neyler
çocuk ıslıkları gibi temiz iyi
hadi gelsin tâif zindanları bismillah sürüldüğün
çıplak cellâtları ve yağlı kementleriyle
duvarlarında mısralar ve arap harfleriyle
mısralar müstef'ilün müstef'ilün

silah okşamalarıyla yarınlara götürdüğün
öyle müthiş bir gece ki omuzların sıra
yankılanır tir leylim terelâ kubbelerinden
1900'lere özgü revolver öksürükleri
fikret kafiyeleriyle mısra mısra
parıldadıkça çığlıklar ışıldaklar gibi
simsiyah meydanların en dip çizgilerinden
öğrenci kasketlerinin öldürüldükleri
bir türlü bitmiyoruz ki ama doktor sabiha'yla
bir yerde benim
doksan beş'e doğru yıldızlara yükselişim
bir yerde onun tarih-i kadim gözlükleri
karardıkça kararmış eski plaklar
üçüncü selim'in sûzidilârâ bestesi
hani bambaşka bir gökyüzü saltanatıyla
tir leylim terelâ
terelâ

"... ben gidip başıma belâlar aramışım
o kalıp mevlâsını bulmuş..."

(sisler bulvarı)

Attilâ İlhan 15 Haziran 1925'te Menemen'de doğdu. Türkiye'nin en üretken yazarlarından olan İlhan'ın genç yaşlarında başladığı düşünme ve yazma serüveni 10 Ekim 2005'te ölümsüzlüğe göçene kadar sürdü.

İlhan'ın bütün yapıtları, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'nca yayımlanmaktadır.

ISBN 975-458-845-0

Türkiye İş Bankası mensupları için
özel olarak hazırlanmıştır. Bedelsizdir.